

Mestitz Mihály Húgaival, Júliával És Klárával

Az 1910-es évek végén készülhetett a kép Marosvásárhelyen. Szilágyiné csinálta, erre emlékszem. Szilágyi Erzsike egy orvosnak volt a lánya és fényképezett. Ő nem volt zsidó, de egy bűbajos, kedves nő volt. A Bolyai utcában lakott, volt egy helyisége, ahol fényképezett. Én is voltam nála a stúdióban. Jól nézett ki a hely, rendesen volt berendezve. Baloldalt ül Misi, középen én és jobboldalt Klárika. Akkor még András nem létezett, és a másik öcsém se [István 1917-ben vagy 1918-ban született. -- A szerk.], aki aztán meghalt. Csak úgy a kezünkbe nyomták, amiket tartunk, ezek voltak a díszek a fényképhez. Nem csak akkor, amikor fényképeztek, hanem minden 'rendes' alkalommal matrózruhában voltunk. Volt mindenféle színű matrózruhánk. Misi úgy utálta, hogy azt mondta, ha neki gyereke lesz, az életben nem lesz neki matrózruhája. Nagyon jó és szép gyerekkorom volt. Mestitz Mihály, a bátyám 1909-ben született Marosvásárhelyen, öt évvel volt idősebb, mint én. Áldott rossz gyerek volt egészen tizennégy-tizenöt éves koráig. Kicsi gyerek korában beteges volt, és gyakran vitték Abbáziára, mielőtt mi megszülettünk volna. Nem jött helyre, s akkor anyukának az orvos nagybátyja -- aki az Andrassy úton lakott Pesten -- azt mondta, hogy diófalevélben fürdesse naponta kétszer, és nézze csak meg, hogy meg fog erősödni. És így is lett. Misi, a bátyám rossz volt, és mindig a fürdőszobába zárták be. Nem tudott kijönni, hát kiült az ablakba, és úgy elkezdett ordítani, hogy anyám megszégyellte és behozta. Beteges volt, és mindent ráhagytak, ezért elromlott, nagyon rossz gyermek volt. Úgy tizenöt-tizenhat éves korában kezdte az apró kis titkait rám bízni, és látta, hogy nem mondom el, így én lettem a titoktartója. Aztán egész életünkben mindig külön leveleztünk. Mert ha ő például az apámék leveléhez tette be az énnekem címzett levelet, akkor azt sose olvasták el a szüleim. Mindenben nagyon becsületes emberek voltak a szüleim. Nagyon kellemes helyen laktunk, négy szoba volt és még egy kicsi szoba is, amiből csináltak Misinek egy külön szobát, mikor már nagyobb fiú lett. A folyosó végén volt ez a kicsi debaré [lomtár] szoba, azt kiürítették, és berendezték neki. Egy ágy volt ott, egy mosdó és egy íróasztal talán. De onnan nyílt ablak a gangra, és őurasága minden este kilógott és elment. Anyámék nem tudták. Egyszer hazajöttek hamarabb, és rájöttek, hogy nincs otthon. Én tudtam a dolgokról. Emlékszem, hogy apám visszament az utcára, és valahol az Albino tér előtt

talált rá, ölelgetett egy fát, mert olyan részeg volt, hogy nem tudott továbbmenni. Nagyon megszidták. Aztán megszűnt ez az aranykorszak. Mestitz Klára [Marosvásárhely, 1911--1921], a nővérem, amikor meghalt, tíz és fél éves volt. Én akkor nyolc éves kellett legyek -- 1913-ban születtem --, és érdekes, hogy Klárikára abszolút nem emlékszem. Skarlátot kapott, s utána szepszist, és abban halt meg.